

1928 THÁNG 11 NGÀY 13

Năm mậu thìn tháng 10 ngày 2

Lịch bia thứ ba, thứ năm, thứ bảy

Mùa bão phải trả tiền trước

Bảo-quản, Tòa-soạn và

Số 100 lối rao

đường Lagrandière số 72

Giấy thép nói: 606.

SAIGON

ĐƯÔC NHÀ NAM

Người ta buộc tôi đốt đèn xe.
Có sao ái ngại không buộc cha mẹ đốt đèn trong ác tré
con.

Jean Macé.

Hội-dòng Quan-hạt nhóm lần thứ tư

Bữa 8 tháng 11 này, đúng 4 giờ chiều, hội-viện quan-hạt tây nam nhóm lại để bàn tính số công nho mới của Chánh-phủ trình qua. Trong số ấy phòng này không có 2 triệu ba chục muôn đồng thuế mới, vì hôm trước nghị viễn tây nam đã bỏ rõ.

Nghị viễn vừa an toà; thời ông NGUYỄN-VĂN-THỊNH, đọc bài pháo bäm cho hội-dòng biết rõ về việc người ta giàn dát của dân ở làng Tân-duyết, Camau. Ông THỊNH kể nói oan ức, khổ cực của dân nghèo, và xin Chánh-phủ phải lập tức thi hành thoả nhao cho dân nghèo khỏi bị hiếp. Quan Thống-đốc nói rằng ngài đã cho người tra xét việc ấy, nhưng chưa xong, ngài hứa sẽ lấy lòng công bình mà phân xử việc của ông THỊNH đã to bậy.

Kể đó hội-dòng xét mấy chục việc diễn thô, rồi phò y, không có chi lạ.

Xét hết mấy chục việc diễn thô rồi, là gần 8 giờ tối. Các ông nghị ngồi lâu cũng mỏi nên ông hội trưởng mong việc bàn luận lại, dù nghĩ một lát.

Nghị được 15 phút, ông hội-trưởng và ghê ngô, rung chưởng cho hội-viện nghe mà nhóm lại. An toà xong, ông-thí-ký đọc bài pháo-bäm và bàn « Ủy-tuân » để dừng đây nói với hội-dòng rằng ngài muốn cho hội-viện quan-hạt hiểu rõ ràng số chi tiêu mới việc, mỗi sô, nên ngài có ra lệnh cho các quan-chủ các sô, mỗi ông phải làm từ pháo-bäm rành-rõ, chắc chắn để cho hội-dòng do theo đó mà bàn tính công-nho.

Kể đó, ông De Lachovrotière, là người thuỷ nay nghịch với dân Annam, đứng lên là ô om sôm, chỉ trich quan Thống-đốc Nam-kỳ một cách rất dữ dội. Ông nhòn thô đưa làm phái viễn bàn áy-vien xét công nho, mà nói một hồi rất lâu, đợi đến ông nói Chánh-phủ xài phí tiền bô, và không giài gì hội-dòng Quán Hạt, mới khi muốn dùng tiền không thêm trình trước cho hội-xét.

Quan Thống-đốc châm châm cười, dù cho ông kia mặc lính châm chích.

Lời chỉ trich của ông ấy cũng có chử chánh-dâng, song vì ông cứ nói một việc đối ba lần, lại nói xéo xác quan Thống-đốc nón chí thính giả đúng ngoh và hội-vien ngôt trong đầu lây làm chán ngán cả.

Tới sau giờ ruồi, ông hội-trưởng đỡ cuồn diều lè hội-dòng Quán Hạt ra mà nói với ông De Lachovrotière rằng hội-vien không được phép nói hỏi, nói huy không dỗ cho kẻ khác nói, mỗi người được phép nói 15 phút mà thôi, nếu qua 15 phút mà chủ chuyen chưa dứt thời phái xin thêm 15 phút nữa.

Ông De Lachovrotière dở mặt, tía tai, trả lời rằng ông thô matic cho bàn áy-vien xét công-nho mà tò bảy ý kiêng chả bàn áy-vien cho hội-dòng biết mà xét đoán, nếu cảm ông nói quá 15 phút thời ông nói không cần lè, hội-dòng không biết đâu mà quyết định.

Ông NGUYỄN-PHAN-LONG đứng dậy nói với ông hội-trưởng rằng cái điều lệ hạn 15 phút cho mỗi người hội-vien, không có thô ép người thay mặt bàn áy-vien xét công-nho được.

Ông còn nói rằng năm 1922, khi hội-dòng xét vụ chánh-phủ bán Thương-Khiếu Saigon cho ông Can-deller (Can-dor-le) có nhiều ông hội-dòng đồng lén công-kích cái việc ấy, thời ông hội-trưởng lúi đúi cũng có dem cuồn diều lè này mà cảm máy ưng nghị binh pháo phản đối công-

Chánh-tri nuôc Pháp

SANH BIÉN

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
N°9931

Poincaré từ chức.

Các báo tây bàn luân khong ngọt.

Người Pháp & thuộc-địa rất lo lán.

Dân sự nuôc Pháp lát càng lo hơn.

Thú thi vụ tặc-chi của Poincaré

quân-hệ lâm.

Quan-hệ cho nuôc Pháp mà có

quân-hệ hàn Việt-Nam chảng?

Rất quan-hệ, vì nước Pháp cần

quyền chánh-tri nuôc ja : nêu

chánh-tri nuôc Pháp, chính-biên

thi chánh-tri thuộc-địa cảng sanh

biên vây.

Bà vây, trong vụ tặc

chiến này có quan-thuộc địa

thuyn tho nâu.

Bởi một vien

quan-thuyn tho tuc là doi một

cái chuồng trinh-hanh động.

Nói cho đc-giá biết công cuộc

thô, chò dâu chánh-tri thuộc-địa

cô sanh bién cách nô, mà người

câm dâu là kô thù chả nghĩa thư

dân, thi dàn ta cảng không được

giải phông chât chí.

Thuở nay lt ài bần dồn chánh-

tri ngoai quâc. Dân chúng chí

biết công cùy-en nôc nhâ.

Chúng tôi bần dồn việc này là vi

thuỷ các báo nói sai nôc lâm,

lại vi muốn cho dân chung lâm

lâm quan-tâm dồn việc ngoai-

quâc.

Báo của người Tây ở Thuộc-địa

hỗ hào rông chánh-tri không cầm

quyền chánh-tri thi kinh-đi-tho

của ngai-tay. Trong may

thuyn tho dâng: cắp tiền rông

không thương tho. Trước ông

Poincaré, bà vây

Bởi Poincaré

tai con nhâ giàu xuát thân, nêu

Poincaré là con cháu-của bón tu

bồn. Nước Pháp hiện nay tuy là

tai kinh-đi-tho

ta bón cầm quyền. Bà là ta bón

cầm quyền thi người ta bón cầm

mỗi chánh-tri. Vì đó mà trước

kia các He-ri-ô phải bô dô,

Bởi He-ri-ô đánh thuô chánh

ngoch và thuô tu bón nòng nô.

Chúng tôi được nghe rông

đang xô-hội đang cđ động cuộc

doan thô tâ dâng ở Hà-nghi-vien

Nô dâng cđp tiền theo đêng

xô-hội thi có lô dâng xô-hội được

chim quyền.

Nô dâ là cho đc-giá biết chon

ly. Báo tây ở đây phòn dâng là

của người ta bón. Lam sao mà

không binh lực Poincaré?

Bao giờ Chánh-phủ Pháp bô

bô thuộc-địa thi chúng ta mới

được vuô mang.

TRẦN-VĂN-AN.

Nghị-vien Chánh-phủ

Đđt lại đạt nghị-vien để

thuong nghị vđ vân-dê

kinh-tđ

Paris 9 tháng 11. — Công báo có

đang lời chí dù dì Nghị-vien chánh-

phu lại đt nghị-vien chánh-tri.

Nghị-vien này chuyen lo vđ vân-dê

kinh-tđ và vân-dê tài chánh. Nghị

vien toàn là người ngoai trường

quan-lai.

Bởi vđ phuong diện kinh-tđ, tài

chánh, nghị-vien chí có quyền phò

bay ý kiến cđn dô vđ vân-dê quoc-

trai và thuô tuô ngoại ngach thi nghị-

vien có quyền bân dinh.

Mỗi năm cđ nghị-vien một lần. Cđ

hết thay là 23 tâ Tay và 23 người

Annam. Trong số ấy 40 người thi là

nghị-vien cao xí cđi gđc của

các phong Canh-nông, lhuong-mai,

còn 6 người Tay và 5 người Annam

thi là quan-toan-quyen cu.

Xin chào lại cho bạn đc-giá rông

đến ngày nay người dù vào nghị-

vien Chánh-phủ toàn là quan-truong

nghia là không ai thê-mát cho dân.

Nay đt lại cũng là một đt may

vậy.

Ông Blanchard

de la Brossse.

Đđ được phong lâm Đông-dương

kinh-tđ cuoc truong.

Quan-toan quyen Pasquier có đtch

đi tin cho quan-tho-Nam

ky như vây:

Chí dý của Giám-quốc phong

ông làm Đông-dương kinh-tđ cuoc

truong vira ra tđi xin dđt lời quâc

sự ông là Đông-dương.

Tđi xin vui lòng rút sđt lđt

trinh sđt khac.

Điều đđ là chí

rông ông thê-tâm hành-sự.

Nếu có chí kinh-đi-tho

chim quan-tho-Nam-kỳ thi ta nđ

khen quan-tho-Nam-kỳ là quan-toan

ky như vây.

Chí dý là tại ông nđi theo may

người trước thoi.

Ông trinh dđt xđi kinh-đi-tho

và kinh-đi-tho.

Ông trinh dđt xđi kinh-đi-tho

v

GIÁ TIỀN MUA BÁO:	
Một năm.	8500
Sáu tháng.	5.00
Ba tháng.	3.00
Mỗi số.	0.05
Mua báo, rao báo và bài lai- cáo xin gởi cho ông :	
DƯƠNG-VĂN-GIÁO, Tổng lý Đ. N. N. 72, Lagrandière, SAIGON	

ĐƯỚC NHÀ NAM

Một việc ái chung của Phụ Nữ

Tổng Cục Hội

* Quản của người mẹ *

Nuôi mấy người dân bà dời, ấy là nghĩa vụ của mấy người mẹ. Họ này muốn dum bợ, giúp đỡ cho những người dân bà có thai và các bà mẹ yêu của những đứa con thơ, nên phát cho ăn hai bữa cơm khói trả tiền, và khởi xót tra, hạch hối gốc gác người dân bà.

Trong năm 1904, có già-quán của ông giáo-sư Coulet cđ-dòng bà-hảo, phò y-kien, nêu cái « Nhà hàng thư nhứt của mấy người mẹ » được thành lập.

Từ năm 1905, nhiều hội cộng-ich như thế đã lập hoàn thành, và qua năm 1912, da số hội khác nữa cũng sòng lạo. Trong thời buổi ấy có bảy cái quán này đều góp một phần quan-đốc, gọi là : « Tổng-cục Hội-quán của mấy người mẹ ». Từ đó nho-sết sang tận tam của bàn hội Tổng-cục, nêu mỗi cái quán sau này đều có « quán của mấy người mẹ ».

XVIII (đại-lý Beaulieu) Vé, XII, Xiquan Crétel do ông bà Robert de Rothchild đứng ra sáng lạo; XII, XIII, XIV.

Trong lúc đó, bắt thấy các quán đều lát lịa và vui mừng mà trông thấy những đứa bé mới sanh ra đều được mệnh khoe-sim-sor, vì nhì vặt thực của hội da phản-phát cho người mẹ. Khi trước thi hội chỉ nhận giúp sức cho mấy người mẹ yếu đuối, sau khi thấy sang-và-xong, được đến hội quán mà thôi ; nay lại hay cho những người dân bà có mang i-nata là năm tháng vào nghỉ như trong quán, nhưng buộp phản-trinh giấy chứng-chắc của nhà « Bảo-Sen » náo u Paris cho.

Trước cuộc chiến tranh (1914-1918) mướt hai cái quán tại Paris và một cái ở gần thành nôit trên đây thay đều mồ cửa. Trong lúc khởi lửa Âu-châu, mấy đều quán ấy cũng làm xung-phận sự hằng ngày.

Hiện nay ở kinh-dò Pháp quốc có 9 cái quán như thế, cái rải rác trong thành ngoại-quận. Món ăn mồi ngày đều thay đổi khác nhau, bữa ăn đều có : 1 lila dùng soupe, cháo, đồ rau cải, khoai tây, bột kho, đồ hộp v.v... và một khúc thịt chín-chung 50 grammes, con bánh mì muôn bao nhiêu cũng có.

Cái ý của quán mong mới là để cho người dân bà được một chén-nghĩ ngon-dùng-buộc trong các ngày làm việc vất vả. Ở tại quán chẳng những người ta hứa dài tiếp ruột người dân bà mà thôi, người ta còn biết thấu hiểu cho tâm-lòng đau khổ của bà-mẹ nữa.

Từ lú khai-trương đến cu-tháng 9-1927, bắt thấy mấy cái « quán của mấy người mẹ » đã phát ra hết thấy là 7.370.548 bữa ăn, và do theo số đó mà tính, thi nội-trong năm 1927 cái quán xuất phát ít nữa là 300.000 bữa ăn.

Giá mỗi bữa ăn, tính tiền lật vặt là 25.

Quan Thuyng-tho cai-quán về sự vự-tanh, bộ dù-phòng và thành Paris có xuất-tiên ra chau-cáp cho các việc làm công-lich của hội-quán.

Mấy cái hội vừa nói trên đây đều mồ cửa hằng ngày, nên trái qua mấy lúc-nghĩ công, người dân-bà kiêm không ra việc làm, thi số bữa ăn đều tăng lên cả, co-khi nhiều gấp hai gấp ba số thường lợ.

Nhưng vậy mà chúng tôi có một sự tin cậy nơi chúng tôi chắc chắn-lâm. Không có lòng dạ nào mà không biếng-thuong-xát-một người dân bà còn trù tuối, hết sức lo làm việc bỗn-phận-mẹ, chẳng có lưỡng-tâm nào mà không biết dem chia-đóng

để dồi-dài với kó-ké.

Lúc nà mồ những cái « quán của mấy người mẹ » còn lo được một sự cần-ich, thi cửa quán vẫn mở rộng cho bắt-thấy mấy bà-mẹ ; hội-quán mà được dùng vững trong giờ-phút

Một hội-kín rất lớn lập để đánh-dò

CHÁNH-PHỦ NGA-LA-TU

Hàng ngày ông Stalin (là người hiện dương cầm quyền hành chính bốn nước Nga-La-Tu) xuống lệnh kiểm-soát các nhà-hàng-nghĩ là có gián-tử xúi-dục dan-sự phản đối Chánh-phủ, song lệnh thi hành nghiêm khắc đón-tho không gián-tho hổ lực của phò phản đối được. Các viên-dâng trưởng của phò này nhận-dòng làm cho Chánh-phủ không được yên-tâm.

Phe phản đối đã tìm được cách

tho-phái 3 người di ra nước-ngoài.

Bà-vì phản-viên này có dom-theo

nhiều giấy-tờ cang-hỷ, định-sứ tuy-en

đoại tại Ba-Ri (Paris) và Bel-Lan-

Berlin. Sở-mặt-tham Nga-La-Tu

cũng bay-biết việc này, song-muộn

qua. Khi-vì-ay được tin thi-bà-vì

phản-viên của phe phản đối đã

ra khỏi-tiền-phản-như-nhau,

nhưng-đang-duree, đánh-phản-phuc

bản cho Chánh-phủ và báu-uy-viên

thu-nhứt-của-máy-những-nhau

đoại-co-«-quán-của-máy-những-nhau».

Bàn-viên này muốn cho-án

thu-nhìn, bèn-diều-dinh với-máy-ông

Trotsky. Radok, Rakowski, và Son-

nowski xin-các-ông-dò-thoi-có-dòng

phe phản đối Chánh-phủ, và nhận-chotrò

vào-trong-dảng Cộng-sản, hứa-số

trong-dung.

Dẫu-tho-nào-công-chung-bản-quốc

và-các-tan-bang-cũng-thấy-rõ-thé-lực

phản-phát-càng-ngày-càng-bành

trưởng, mà hổ-tho-lực-của-họ-tang

bao-nhiêu-thì-tho-lực-của-phò-ông

Stalin-giảm-bấy-nhiêu.

Vì-nao-tu-đó-mặt-tham-dâ-tim-ra

mới-một-vụ-hội-kín-lập-tại-Krasnoar-

thu-thinh-Kouban, mục-dịch-danh

đó-Chánh-phủ-dâu-quốc. Hồi-viên

tòa-là-sinh-viên-trường-Canh-Nóng

và-trong-bán-tri-sự-có-nhiều-những-vi-

võ-của-cháu-của-các-quan-văn

võ-cuộ-trò.

Hội-kín-này-toàn-làm-những-việc

kinh-thien-dòng-dia-cho-phái-Cộng

sản-phái-khiếp-ot, như-là-phái

cánh-thú-của-nhà-nước, khi-nước

phái-dân-thú-chánh-dâu-phát-quyền-bằng

những-cách-bạo-dòng-kích-lực-mười

phân, thi-nay-phái-Đô-quốc-lại-bạo

đòng-kích-lực-một-hai-mươi-phân.

Có-là-Trotsky-là-người-dùng-dâu

hội-kín-này-vì-dâu-dâu-mỗi-thì-tim

thấy-trong-một-trường-Canh-Nóng

mà-ông-Trotsky-khi-trước-cầm-quyền

chánh-trị-có-nhiều-tinh-tiêng-với-các

võng-nghị-lập-chú.

Cho-hay-công-ich-viên-là-công-ich,

nhưng-bất-cứ-ở-nước-nào-cũng-rất

đem-tu-lý-của-cá-hàn-mà-gom-lại,

công-lại, rồi-sắp-ngan-hàng-với-công

ich-thì-công-ich-phát-làm-phèn-chíu

phân-lép.

Công-chung

biết-giúm-cho-tò-báo

B.N.N.là-có-quan-cùa

Quâc-dân-Nam-Việt.

Tù-này-chứ-dòng-

già-trong-quyền-dùng.

Mặc-thích-kêu-nài

nài-khí,

hoặc-tò-bây

hi-vọng.

Bà-và-có-chỗ-nào

sơ-salen-xin-chứ-vi-chí

giáo.

Ông Vu-hữu-Nhiệm-tú-trần

VÀ CÔNG VIỆC ÔNG TRONG LÚC SANH BÌNH

Ông Vu-hữu-Nhiệm-bón-tầu-về

việc-cách-mạng, hòn-ba-chợp-nám

trời, thật-là-một-người-rừng-ot

trong-dâng-quốc-dân. Ông-ẩn-ở-tiến

tận, dâu-làm-quan-lo, mà-luong

hưởng-ach-không, hai-tay-giò-mát

chen-lóng, không-khác-gi-ki-lam

nhuy-trinh-ở-Thượng-hải-và.

Thứ-nhỏ-học-ở-trường-Chán-dân-

Thượng-hải, đắc-học-trường-là-Má-

trung-Bá-tiễn-sanh-thường-hu-nói

chuyn-cùng-ông. Song-ông-là-người

Giáp-tây, báy-giờ-nói-tiếng-Thượng-

hải-chưa-thao, cho-nên-khi-nói-nắng

nhiều-dieu-không-biêt.

Báy-giờ-Hà-báo-Si-tổ-chi-trường

đại-học-ở-Giang-loan. Chẳng-bao

lâu, trường-dai-học-Thượng-hải-quâ

vì-āu-công-sản-mà-bị-giải-tán, che

nên-ông-thường-bán-dân-việc-āy,

rất-khen-Hà-báo-Si-là-người-biết

trước.

Khi-bà-vợ-ông-tú-trần, ngày-dưa

tang, người-tham-chết-nhà, ai-dám

lè-vật-dòn-diều, đều-từ-chối-cá,

người-đi-diều-dòn-máy-ngán-người,

nhieu-người-nước-mắt-như-mưa,

tho-dù-biết-bà-vợ-ông-binh-sinh-dài

bạn-bé-rất-tử-vé-và.

Nay-ông-lại-tử-giá-có-tu-trần, nước

Tau-mát-một-tay-trong-yếu, dàn

Tau-ai-cũng-có-lòng-thương-tiếc.

Người-ta-ở-dời-bát-cáu-trai-gái,

nếu-binh-sinh-làm-duree-việc-ich

chung-cho-xâ-hội, thi-dân-khi-chết,

ai-chảng-có-lòng-thương, còn-những

bọn-tai-cum-gia-dâ, dàn-quan-sang

chi-trong-thô-não, người-ta-chi

trong-chết-di-cho-mau, dà-tu-sau

một-cho-xâ-hội.

Bánh-nhiều-nhưng, ít-bó-an-và

ngot-quá-dai-ugreen. Bánh-viết-n

Giải cứu đồ

Cứu đồ của Bồn-bảo dâng dù sáu
ky, nay xin giải ra đây cho chủ đồ
giá trị.

Phái cái giấy như hình dưới đây
mới đúng.

Mà vỉ sau này giải trung cầu
đó.

Nguyễn-vân-Nam Postes T. T.
Bacieu. Trung hảng nhất.

Thầy Trần-thiên-Lộc, (Minh tri).
An-thanh). — Cô Nguyễn-thi-Tám
(Cécile). — Thủ Tướng dit Hué
ches M. Bùi-quang-trú (người ba đình
hang Rạchgia). — Bùi-thái-Hòa
Hương Hào làng (Rachgia). — M.
Truong-Khoa B. T., le Arrondissement
H. A. & Hué. — Lư-vân-Hào
Instituton Bacieu.

Trên Hòm-mail 10 trô trường số
hộp dấp cầu đồ, mà 10 trô học một lớp
Supérieur cái y nhau một kiểu, nên
bản báo không thể thường từ trô
dưới vây bồn-bảo châm trung cái
bản báo của trô Việt-vân-Xôi Elève
cour Supérieur Ecole Hô-môn gởi
lại trước.

Vậy trô Xôi nên trao Đ. N. N. lại
cho 10 trô kia xem chung.

Bồn-bảo cảm on các vị độc giả đã
sáng lồng giải cầu đồ của bồn-bảo.

Sau sẽ có câu đó khác.

Ecole Nguyen-vân-Mùi

10, Rue Martin des Faillières
en face de la gare de Dakao

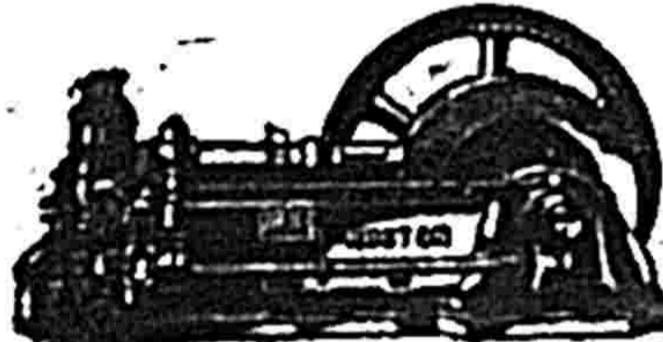
Dạy học

1. Định máy viết (Dactylographie)
2. Lập số sách thương mại (comptabilité)

Học phí

Học viết bằng máy mỗi tháng... 8.000
Học làm sổ sách 8.00
Học đà ba tháng thi thiện nghệ.

Xin đến bồn trường cũng là viết thư chia
bồn trường mà thương nghệ.

NGUYỄN-VĂN-CHÚC
28, Rue Amiral Courbet — SAIGON

Thiện nghệ về máy xay lúa gạo,
đã ráp hơn 40 cái nhà máy rồi đều
đứng vừa lòng quí khách.

Máy xay chạy bằng motor dầu
Mazout hay là máy lúa chum trầu,
lòn nhỏ đủ kiểu, mua bán thật thà,
bảo kiết gạo không ráo và không
hở, giá phải chăng.

Cù là ? Cù là ?
Mà phải thử thiệt không?

Thưa phái, dầu này của nhà thuốc « NGUYEN VAN TRI » ở Mytho
mới làm ra, và tại đó có bán đủ các thứ thuốc tây như mày nhà Đại
dược-phòng langsa ở Saigon vậy.

Nghiên cứu các chánh đảng Nhut-hon**BÀI THỦ BAY**

(Tiếp theo)

Xã-hội

1. Cám cái tục mua bán con gái.
2. Bỏ những cách đối đãi không
đinh đẳng t.
3. Lập cái chế độ dân chúng dạy
báo nghề nghiệp cho nhau.
4. Lập chế độ bảo hộ cho bọn già
cũ ôm đau không có nghề nghiệp

5. Đối với bọn bị tài can và giam
chân không chánh đáng, thì nhà nước
phải bồi thường tiền cho. Bọn vò
sán có di kiện nát, thì nhà nước
phát cho công chi cấp cho

6. Sửa đổi các chế độ giáo dục.
7. Định cái quyền an ở trú ngự
cho được vững vàng.
8. Lập cơ quan chẩn cấp cho bọn
không công.

Ay là nói dài khái chánh đảng và
sản cả nước, còn chánh đảng và sản
ở các địa phương cũng rất nhiều, song
thể lực chí trong một cái địa phương
chứ không ánh hưởng ra khắp cả nước,
cho nên ở đây không bàn tới vậy.

HOA-LÂM

HẾT

**Hiện trạng các chánh
đảng nước Pháp**

Muốn biết cái xu thế chánh trị
của một nước ấy thế nào. Xem như
đảng bảo thủ nước Anh, ta sẽ biết
chính sách ngoại giao của họ, chẳng
qua mấy việc làm cho thủ lực Áu-
châu canh nhau và ngoại giao bí mật
mà thôi; chánh sách đảng « Mô-sa-ly-
nô » nước Ý bắt ngoại giao cầm, đó
đãy ám sát mấy việc.

Còn những nước ở dưới quyền
đảng xã-hội hay là lao nông, thì
chánh sách họ khác hẳn hai nước
kia nhiều.

Muốn biết rõ một chánh đảng,
phải nghiên cứu chủ nghĩa và chánh

sách của họ thế nào, nếu không, thì
chắc bị lầm hẵn. Bởi vì các nhà
chánh trị thường dùng một tên thật
hay đã đặt tên đảng, mà nội dung
của họ lại nói một đảng, quảng một
não.

Gia tỵ, có một chánh đảng đặt tên
là cộng hòa, dân chủ, song xét rõ ra,
thì bọn họ chẳng qua là một đảng thù
cực mà thôi. Thậm chí có đảng tự
gọi là chánh đảng cấp tiến, mà nội
dung lại càng ngày càng thoát bộ
thêm.

Ngoài ra, đảng xã hội nước Pháp,
công đảng nước Anh, đảng xã hội
dân chủ nước Đức, đều chả có
võ việc xã hội cách mạng. Nhưng
đem so sánh các đảng ấy với đảng cộng
sản nước Nga, đều là đảng xã hội
cũ, mà đem so sánh sự thực hành,
lại cách nhau một ty mèo trời.

Cho nên chỉ biết danh từ của đảng
chắc không thể nào hiểu thấu cho
thật được.

Nay đem chánh đảng nước Pháp
luyện thuật sau đây, họ may đúng
bác thêm được ít nhiều trí thức và
lịch sử chúng.

Chánh đảng nước Pháp sinh ra
nước Anh nước Đức khác nhau nhiều
lắm, bởi vì đảng viên không nhiều
chức không hành, và kỷ luật không
được nghiêm chỉnh.

Các chánh đảng nước Pháp đại đ
chí như sau này :

1. Hữu phái là Pháp-lang-tay hành
vi đồng minh.
2. Tự phái là đảng xã hội và đảng
cộng sản.

(Còn nữa)

Diệp may có một

Kết từ ngày 20 Octobre 1928, tới ngày 15 Décembre
1928, tại hảng.

ĐỆT HÀNG LỤA**P. LÊ-PHAT-VĨNH**

Quai de Belgique, Caukho - Telephone N. 467
cô bán những hàng, lụa, nhung, dệt tại hảng và có dê bao 2.000
cây lanh den.

Bán sợi già, rõ nhieu, vì muôn bán tất động soạn dẹp hàng
lại cho rộng lớn, nguy iuga.

Các thứ hàng đều chắc, tốt, nhuộm không phai, nếu hàng
gỗ cũng phải màu thì ống Lê-phat-Vinh chịu bối tên màu lali
y số.

Xin mời quý ông, quý bà đến, trước xem công nghệ của
người Annam sáng tạo, sau mua hàng của người Annam bán
giá rẻ.

**HIỆU
Nguyễn-dúc-Nhuận
SAIGON**

Hiệu NGUYỄN-DŨC-NHUẬN, tôi mở mang thành lập đê 10 năm nay,
hang hàn gởi mua. Ở Anh có, ở Pháp có, Mỹ có; có lưu thông bán tại
khắp cả Nam, Trung, Bắc, bắc.

Cái phái đặt chồng manh là nhô & lâm long đồng bào yêu và tin
Bản-hiệu.

tiếng-bao quí-khách ai muốn mua thứ gì cũng có, áo-đen, lót, gấm, lụa,
cotton, vải vóc... đó có cần thứ và cần mua. Để lát hàn phai già.

Hàng-hiệu có làm Bép-hủ thuỷ tinh mua hiệu. THE DRAGON là hiệu của
Áng-lô-tát lâm và lát hàn hét.

Áo mua hiệu. THE DRAGON, đặt bảng chí số mâm xanh, có lát số
Colature, với gai rõ trong. Về ay nít-tai chưng tái để hồi sức ký luồng
đặt theo nít-tai người Annam, mít rõ thi vua, chờ không róng thỉnh-thỉnh
như áo mua mua ngày bén Tây.

Bản-hiệu mới có dại qua thứ sỉ mâm
thịt lát, đan mướp hàn phong, mít ca
đo dài 80cm giá 10 p. 50 đồng có nhieu
hòn nít để may áo-phap.

NAUYN-DUC-NHUAN
42, Rue Cartier, và Rue Vanner (chợ cũ),
SAIGON

Ông vua thuốc lậu là ai?

Thuốc lậu (sang độc) lừa-la hiệu Tu-nge-Lien rất dể uống, không đau
rắng, không tuyết con, không xổ mửa, mê nhạc gi hè, mà trị động cát và
định mồi, bình và lâm nằm, cát, biến chứng như là: bón, trĩ, lỵ, mồi
más bầm malmö, nhút mồi xương cát để, mạnh dứt nọc, là nhô thuoé dày
đéc, vi trùng hán bẩn trong quang quang ra hét, thật là mầu nhiệm phi thường,
nên thiên hạ mới tăng là vua thuốc lậu. Số 35 thuốc tăng trị lậu 1p.00. Số 3
thuốc hàn trị lậu 1p.20. Số 9 thuốc hàn hét mực lậu 1p.00, để uống kèm với số
8 và số 33. Số 6 thuốc tim-la 2p.00. Hồi lậu và tim-la thi mua số 3 hay là số
33 với số 6, thuốc dụng trong ve nhô co hoa day uống và cái ugla sang
bịnh rành rẽ, thư hồi thâm phải đeo eo lùi, thư mua thuốc phái khai bịnh,
chu bịnh, bón liều cồn bắc các thứ thuốc trị bịnh khác nữa, thư
cung hay, uống một hai ve là mạnh bịnh. Thuốc hàn contre remboursement 1.
Poste Gđ-Nhun.

TIN TỨC CỦA**NÚ-LU-U-THO-QUÁN (Gđ-chung)****Sách đã xuất bản**

1. Quang-nú-Kiết của Phan-thi-Bach-Vân. 0.20
2. Giả-dinh giáo-duc của bà Đạm-Phương Nữ-sử Hué. 0.20
3. Giám-hồ-nú-hiệp của Hoàng-thi-Thuyết-Hoa. 0.20

Sách sắp xuất bản

1. Một-dự-tài-hoa của Phan-thi-Bach-Vân (Tiêu-thuyết):
2. Nhận-tinh-ngẫu-lục của bà Đạm-Phương Nữ-sử (Tiêu-thuyết):
3. Phụ-nữ-dự-xã-hội của bà Đạm-Phương Nữ-sử:
4. Phụ-nữ-dự-gia-dinh của bà Đạm-Phương Nữ-sử:
5. Gái-nước-Nga của Tuyết-Nga nǚ-sl:
6. Gái-tý-do của Tuyết-Nga nǚ-sl:

Ba thứ sách đã xuất bản contre remboursement 1.30
(luôn tiền gởi). Ai muốn mua nám xin gởi bạc trước:

12 quyển..... 3.50. 12 quyển..... 3.50. 12 quyển..... 3.50.

8 quyển 1.80

Mỗi tháng xuất bản 1 quyển. 2 quyển không chứng in túi đầu
gởi tới đó.

Thơ từ và mandat xin dâ: Madame PHAN-THI-BACH-VÂN, Chủ nhiệm
NÚ-LU-U-THO-QUÁN (Gđ-chung).

Madame et M. CAO-SI-TÂN

Y-KHOA TÂN-SI (Đại Học Y-ViỆn Paris)

TIẾP KHÁCH, XEM BIỂUSAIGON. — 160, Rue Mac Mahon, trước: Dinh
Toàn-quyền

CHOLON. — 56, Rue Lý Thành-Nguyễn.

TELÉPHONE: 824

Xe CITROËN 6 máy

Được nhiều người yêu chuon, nơi phòng đấu xe
năm 1928 vì bới ĐỆT TỐT mà GIA THẤP hơn các
thứ hiệu xe khác.

Lối cũi tháng Octobre đây xe CITROËN 6 máy
sẽ có gởi đến cho hảng

AUTO-HALL

ÉTABLISSEMENTS BAINIER D'INDOCHINE
SAIGON — HANOI — PNOMPENGH

NGÀY 10 November 1928

GIÁ

Cho bao nhâ auto.	1.00
Société de l'Indochine	1.00
Bank Franco Chinois	1.00
Société Financière Française et Coloniale	1.00
Bank de Saigon	1.00
Chartered Bank	1.00
Hongkong et Shanghai Bank	1.00

GIÁ LÚA

60 kg	1.00
Vinhlong	4.40
Quảng	4.60
Bắc	4.80
Bắc	4.60

GIÁ GẠO

Quý 10kg 55/-	6.00
8 (tam 55/-)	6.00
8 (tam 55/-)	6.00

Sách hưu ích

Nón mua cuon « Nhât-Dung Tu-
Hàng » có dù những nón thư
tù giấy như là: Bán, cầm, thi,
trưng-phản, chửng-ngoan cho, M. L. T.
hội Bồn-bảo, tờ phái hương-hà,
vân-vân, đặt dù phái cách lim, cõ
giải nghĩa luật hộ của người Bồn-
Quốc; tờ nón làm dù phép, tờ nón
phái bì huy.

Giá mỗi cuon 1.00

Ai muốn mua viết thư cho M.
Lư-vân-Giỏi, ở Saigon, 93 đường
Pellerin.

NƠI TÌNH CHÚA TRÀ !

(NGHỊT-TÌNH TIỀU-THUYẾT)
Tác giả : NGUYỄN-THỊ-QUÁC-HOA
(Cầm trịch sao nguyên bdn)

(tiếp theo)

VIII. — Hẹn vọng thành ra khõ-sáu

« Ày, hận trăm-năm quan-hội
là thè, em đã biết nghỉ, thư
hãy dang cho anh cái tội đế
gây nên mối tình ngày nay.
« Em ơi ! cái quan-niệm vđ
cũi đời của anh có khác hơ
kì đồng-thù, em có hiểu cho
thứ-dao thi mới an lòng, vđ
biết rằng anh sẽ trả-trảm-trọng em.
« Anh nghỉ rằng tuy-đi là
cái quyền, mà cũng là một cái
ngobia-vụ, vđ là một cái ngobia-vụ
cho nên anh không ngần-ngừ
chi mà không yêu-thương.
« Anh yêu em là vì lòng anh

« bắt anh yêu; mà sự đó không có
xã-hội nào ngăn cản được. Anh
thấy em có cảm-tình và hay bl-
quan mà anh càng thương, lại
thêm lo sợ : lo sợ rắng con
người qui-hòa không may
không gặp bạn hiền lòng thời
thành ra bồ hoài xuân-xanh,
vđt.

« Vì thế anh có quyền yêu mà
anh lại có nghĩa vụ yêu nứa.
« Anh giao-thập với em trên tò
mày ở cái xã-hội còn bẩn-khai
này, sự dỗ tui-hò là có lỗi, vđ
sự dỗ tui-hò là em khinh xuất,
đót khi chúc em lại lo sợ rắng

« ta sẽ vào em ngay..
« Em bảo anh ngày sau phải
đắc-diu em làm nghĩa-vụ, điều
đó rất là hiệp ý anh.
« Khi ơi ! anh bằng lòng chí
dẫn cho em lâm. Anh lâm hơn
em mấy tuổi, tuy em thông-huệ
cô-thù, song anh chúc em là
của em; em đã chúc rắng, con
người như anh không là con
người xéo-trái. Tuy đđ tin-tưởng
như thế em có người sòn. Ngày
là em đã dùng hết trí thông-huệ
của mình, mai sau đây
ngang trái rõ ra minh lâm, thời
đó lòng phiền gián xõ-hò,
nhân quan-vâc dưng Hòa-anh
vạn-vết.

« Vì em lâm là vì em hiếu, em
tin ở anh là em tin ở tri-thức
của em; em đã chúc rắng, con
người như anh không là con
người xéo-trái. Tuy đđ tin-tưởng
như thế em có người sòn. Ngày
là em đã dùng hết trí thông-huệ
của mình, mai sau đây
ngang trái rõ ra minh lâm, thời
đó lòng phiền gián xõ-hò,
nhân quan-vâc dưng Hòa-anh
vạn-vết.

« Như lút em tăng nỗi, đđ làm
một cái gương mới lợ cho đồng-
bdo.
« Việt dồn dày, anh không thể
không tò-tai chuyện này với
em. Anh có một người bạn biết
bố-nhà của anh, tên-sự anh,
tặng khuya-khich anh lâm
bạn trăm-năm tri-kỹ, bô-hò
rắng : « Nhơn-huynh hãy quyết
đđ làm đi ! Nhơn-huynh hò
không nghe-chuyen Ông Gandhi
bị tù mà phu-nhơn đứng ở chỗ
điển-đàn khuyen dâng-nhơn
đứng, thói chí. Tôn-đền Tiên-
sauh tò-thể mà phu-nhơn có lời
hitch khich tòng-đi, chờ ngà
mà vào trường học-đi,
« Chắc-dầu chien-dầu l'Gandam
trên nay ở trong trường chien-
đầu anh đã giùm một cái địa-đi
xứng-đáng. Ước gì anh em ta
hiệp nhau rồi :

« Ra tay ta rát thư-hàng kiêm.
« Lạy mầu hung-tòn rùa nêu-
non.
« Mấy lâu rđi, anh không nhớ,
hình như đã lâu lâm) em
không gởi thơ cho anh, anh
rất buồn.

(Còn nữa)

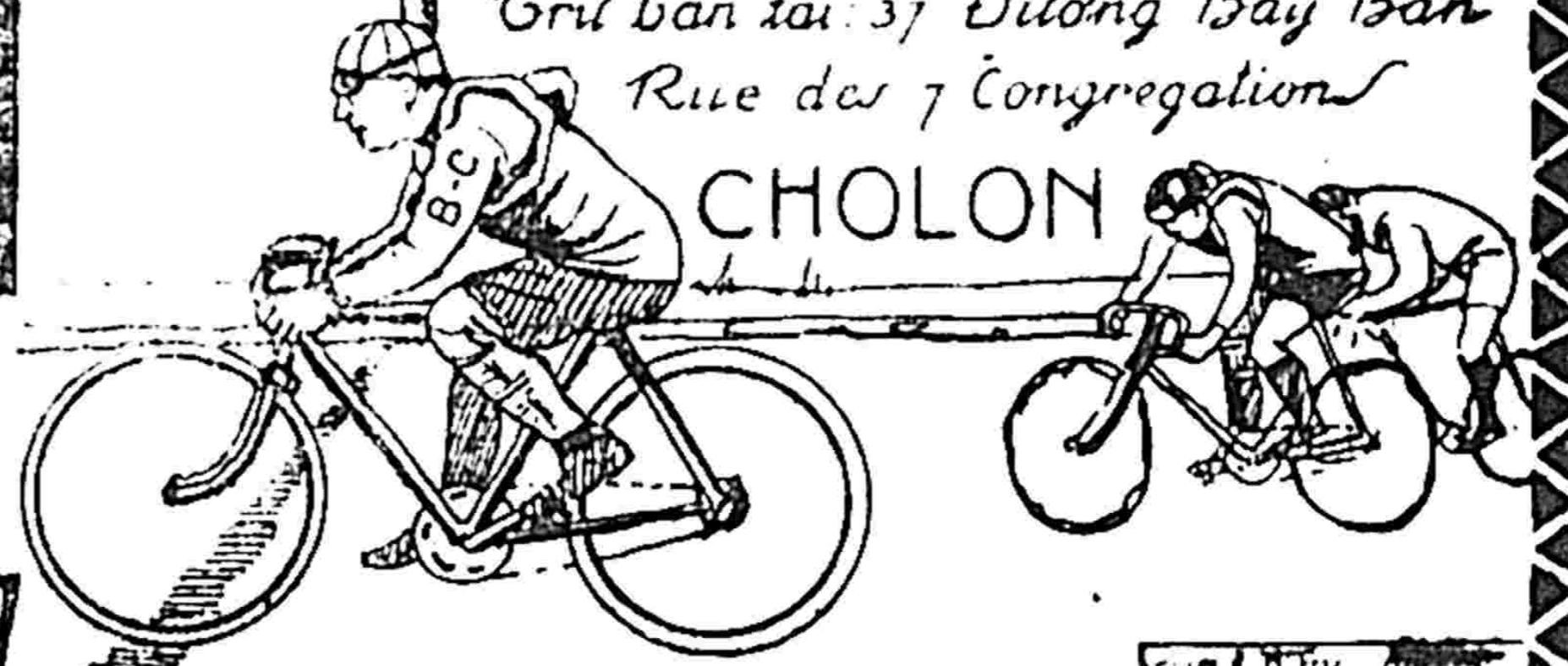
BECCE SPORT

CHÚA CỦA CÁC HIỆU XE ĐUA
chê riêng cho người Annam dùng

chủ nhơn: B.CANCELLIERI

Trú bán tại: 37 Đường Bay Ban
Rue des 7 Congregations

CHOLON

ĐỜI CHO RỘI

Tiệm bán Hột xoàn FRANCOIS-SỰ đã dọn lại sđ 68 góc đường Bd. Bonnard và Filippini gần chợ mới Saigon, nơi nhà thương thí ngó xéo qua, gần nhà ngó Nguyễn-phong-Cánh (chỗ cǎn nhà của Đô-văn-Mười bán hàng lúc trước).

Sáng diệp khai trương M. FRANCOIS-SỰ hạ giá hột xoàn rát rè nội trong 2 tháng.

TÍCH THI

SAIGON

Kép hắt cát-lương đầu-dứ
với cu-li

Lửa ~ tay, có hai đầu nhỏ đánh
lên với nhau giữa đàng. Cỏ vải anh
kép hắt ở dưới ghe, nhảy lên bờ can
ra. Cỏ nhieu người cu-li thấy vây
không chịu ! họ mang kép hắt.

Kép hắt chui-lại, hai bên đánh
nhau. Đầu kép nhảy lên bờ đánh,
cu-li ở ngoài kí vò, làm ra một đám
tu-dà rất dữ dội.

Hai bên đều có bị thương.

Xe điện cắn

lửa-van Bánh bị xe điện dụng bô

dầu. Cỏ bot cũ lam an-kết dù cho
biết lối ấy tại ai

Linh hắt

Bom ~ sang mặt 9 tay, linh hắt 12
người không có giấy cản-cước.

CHOLON

Một đầm an-cướp

Dùm 8 tay, năm người khách-trú,
cầm dao, mác, xông vào nhà một
người dân bà Annam ở Phú-giao.

Chợ-lon, mà cười đó. Người dân cần
nghe là läng chạy lại vĩ bất-ké-cướp.

Có hai người lính đi tuần-viên đến.

Biết với dân läng bắt được hai tên
cướp.

THUDAUMOT

Nhơn mạng

Ở tại vườn cao-su Lạc-ninh, có hai
vợ chồng người cu-li Bắc-kỳ làm công.
Chồng ghen vợ tu-tinh với kô-khô.
nón ban đòn người chồng giết chết
vợ, rồi tự vẫn luôn.

BẮC-LIỆT

Giết vợ rót chát khúc

bô vào lu

Cách đây hơn hai chục ngày, có
xãy ra vụ án mạng ghô-giờm tại ranh
làng An-trach và Long-diên, quán
Giá-trai.

Tên Cao-mèn kia, có vợ nhì mà

còn lấy vợ ba. Vợ lần này rà sao đó,

nón tên Cao-mèn nói giàn lấy kia

danh nhầm cùi cắp, vợ chết tức thì.

RÈ THIỆT RÈ! RÈ THIỆT RÈ!

DUY-TÂN THU-XA

CO-QUAN TRUYỀN-BÁ CHU-
NGHĨA • DUY-TÂN •
Số nhà 32, đường d'Aries, Saigon

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

1: Cao-dâng Quốc-dân (Phan-bội-
Châu) 0-30.

2: Luân-ly văn-dâp (Phan-bội-
Châu) 0-15.

3: Thủ-Tu-đo I. (Ngọc-Sơn và
Đoan-Hiệt) 0-15 in gần xong.

Guong Cách-mạng 1 dày 70
trang giá: 0-50, đương in.

Guong ái-quốc 1.

Giá bán sỉ của bđn-xâ nhứt định
như sau này:

Từ 50 quyển trả-lên-huô-bông 25/-

Từ 50 quyển trả-xuống 20/-

Thổ mua cđ Mandat cướp-phí vđ
phần bđn-xâ chi.

Mandat và thổ từ do

M. NGUYỄN-TÌNH-YÊN,
Duy-Tân Thu-Xa.

VALISES

Đủ kiểu — Bằng da

TRÙ BẢN TẠI HIỆU

Nguyễn-văn Trần

94-96, Bd Bonnard

SAIGON

TÉLÉPHONE: № 178

diện mạo khởi ngô, mà lại bđ
chết một cách thảm thiết đương
đy.

Đường lác người người xôn xao
đều luân, ròng nghe ở ngoài cđ
tổng-kết khóc vang-tat. Họ git
nhìn dòm ra thi thấy một ông
già tóc đã bạc hoa râm, tuồi đđ
60, chen vđ gân trước mặt Bành-
Công mà bđm rắng: « Bành-đo-
gia, tôi cđ việc oan-đe xin lđo-gia
minh xét. »

— Bành-đo-gia nói: « Ông cđ
chi oan-đe thi cđ phản lđi cho rõ
ràng. »

— Bành-đo-gia tôi là Triệu-
Trần nhà ở tại chò Hô-diêm
nơi phia đông, chuyên nghề làm
ruộng. Tôi cđ một trại cđ một gđ.
Con trai tôi là Triệu-vinh-Phuong

năm nay muỗi tám tuổi, hdy cđn
đi học. Nhơn ngày 13 tháng nđp,
không thấy nó về nhà, qua ngày

sau cũng không. Tôi lo wy cho nó

không biết cđ chuyện gì hay

không. Tôi bèn tò-truồng kóm

mà không thấy, hỏi sđp học trđ

mới hay cđ người quan-gia của

Tđ-thanh-Long mới dì uồng ruou,

(còn nữa)

UDONG-KIEU.

Bành-Công Án

HỘI THỦ BÂY

Xứ đại-trường, Bão-Anh tò-chon-tinh
Sđp diệu-kđ, Tâ-Khuê đđn tội-de

(tiếp theo)

Bành-đo-gia, tha người khách
muốn lừa dì. Tôi cđ sống dày
chò chum chét, vđ xin lđo-gia trả
lừa lgi cho tôi. »

Bành-Công nghe nói giục mìn
ngđ lđi làm quái dì hét sicc.
Rđ ràng thằng già lừa bđ đánh
chét hém qua đây, bèn hét rắng:
« Mì là al, cđ chuyện gđ, đđm
xóng pha ngang thang như vđp. »

Salgon. — Imp. NGUYỄN-KHẮC. 102, Rue La Gradière.

Xuất bản 10.000 bđ.

Le Gérant: NGUYỄN-DINH-TRI.

